Heemkring Groot-Rotselaar, twintig jaar lokale geschiedenis

Philippe Hendrix

In 2025 bestaat Heemkring Groot-Rotselaar twintig jaar. Op zondag 22 juni vierden we dit heuglijk feit met een geslaagd ledenfeest op het terrein van Toren Ter Heyden. Bij die gelegenheid hield ik een voordracht over 'Heemkring Groot-Rotselaar, twintig jaar lokale geschiedenis'. Hier volgt nu de tekst die ik toen heb uitgesproken, hier en daar wat gewijzigd en vermeerderd en voorzien van illustraties. De geschiedenis van twintig jaar is in drie hoofdstukken verdeeld. Het eerste deel met Vic Van Nuffel als voorzitter, het tweede met Christine Staes als voorzitter en het derde deel met huidig voorzitter Bert Cornelis.

Deel 1 – 2005 - 2013

In de loop van het jaar 2000 – na het overlijden op 30 maart 2000 van zijn trouwe secretaris Achilles Schrevens – gooide de voorzitter van het Beatrijsgezelschap, Gaby Vandecauter, de handdoek in de ring, wat het einde betekende voor deze Rotselaarse cultureel-heemkundige vereniging. Ik ga hier de rijke geschiedenis van het Beatrijsgezelschap niet verhalen. Velen van u weten daar zelf nog wel een en ander van en een eerste deel van die geschiedenis heb ik vorig jaar in Rotsvast Rotselaar al verteld. Het verdwijnen van deze vereniging werd door velen als een groot verlies ervaren. Dit gold bijvoorbeeld sterk voor Christine Staes.

In 2005 staken een aantal mensen op initiatief van Vic Van Nuffel de koppen bij elkaar om de ontstane leemte terug op te vullen en ervoor te zorgen dat Rotselaar opnieuw een heemkundige vereniging zou hebben. De vonk die het levenslicht gaf aan de heemkring is te vinden in de gesprekken tussen Vic Van Nuffel en Reinilda Ceuppens in het atheneum van Keerbergen, waar ze beiden werkten. Tijdens die gesprekken over de lokale geschiedenis van Rotselaar ontstond de idee om iets nieuws te lanceren.
De officiële stichtingsdatum van de heemkring is 29 september 2005. Toen vond een eerste vergadering plaats ten huize van Vic Van Nuffel.[1] De stichtende leden en het eerste bestuur van de heemkring zijn Vic Van Nuffel, Reinilda Ceuppens, Christine Staes, Robert Verpoylt, Antoine Verbeeck, Willy Bollens en Gilbert Goovaerts. Een grote meerderheid van het bestuur was geboren en getogen in Rotselaar. Elk bestuurslid had een eigen functie, maar we beperken ons hier met de vermelding van Vic Van Nuffel als voorzitter, Christine Staes als secretaris en Reinilda Ceuppens als penningmeester. De eerste jaren vergaderde de nieuwe heemkring in een lokaal achteraan in de tuin van Jan Vanborren, toenmalig schepen van cultuur en persoonlijk erg geïnteresseerd in de lokale geschiedenis van zijn gemeente maar die zelf niet deelnam aan de vergaderingen. Wat later trad Chris Sente toe tot het bestuur.

Vele vergaderingen lang moet er zijn onderhandeld over de naam van de nieuwe heemkring. Dat is zelfs nog af te leiden uit de inleiding van de allereerste Rotsvast Rotselaar begin 2007, ik citeer: 'We kozen als naam voor de nieuwe vereniging "Heemkring Groot-Rotselaar" of gewoon "Heemkring Rotselaar".' Ze waren er toen eigenlijk nog niet helemaal uit. Er werd toen ook een huishoudelijk reglement opgesteld en artikel 1 van dat reglement stelt: 'De vereniging draagt de naam Heemkring Groot-Rotselaar'. We proberen dus consequent te spreken over de heemkundige vereniging Heemkring Groot-Rotselaar die zich bezighoudt met het lokale verleden van Rotselaar, Wezemaal, Werchter en Heikant.

Begin 2007 verscheen het eerste nummer van het tijdschrift van Heemkring Groot-Rotselaar dat de naam kreeg van Rotsvast Rotselaar, naar de titel van een gedicht van Gaby Vandecauter

[1] STAES, C., *Oprichting heemkundige kring Rotselaar*, in: De Dorpskrant 92 – maart-april 2006, p. 16.

uit 1958.[2] Dat allereerste nummer van Rotsvast Rotselaar bevat al meteen artikels over een aantal thema's die mij persoonlijk aan het hart liggen: Sint-Antoniusviering in Rotselaar, de kapel van Onze_Lieve-Vrouw van den Akker op de hoek van de Toren- en Kapelstraat. Ook de tekst van het lied van Siska staat er in. Wie vanaf het begin lid is geweest van de heemkring heeft dus voldoende tijd gehad om de tekst van buiten te kennen.

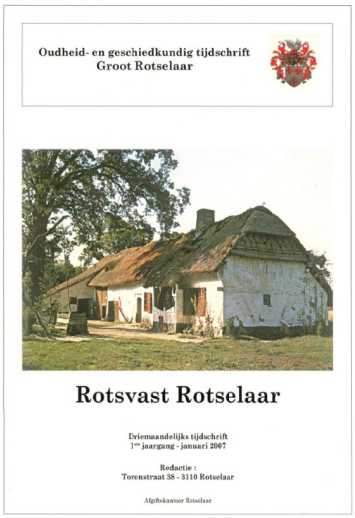

Cover van de allereerste Rotsvast Rotselaar. (archief Heemkring Groot-Rotselaar)

Rotsvast Rotselaar

Dit is het land op Dijl' en Demer overwonnen.
Dit is het land ons door de Lieve Heer gejonnen,
Waar aan de voet der rotsen stoere lieden
Van oudsher onderdak en drinken bieden;

Dit is het land van heidekruid en grote bossen
Waar ruwe ridders op hun middeleeuwse rossen
De vijand en de dwingeland bevochten
En met hun bloed de vrijheid duur bekochten.

Dit is het land waar vroeger Beatrijs ontvliedde
Maar na een zondig leven 't wonder toen geschiedde
Bij haar weerkomst voor het Lieve-Vrouw-Altaar,
Dit is het land van ROTSVAST ROTSELAAR.

Gerrit.

Tekst van het gedicht 'Rotsvast Rotselaar' van Gaby Vandecauter. (archief Heemkring Groot-Rotselaar)

Vooral Robert Verpoylt, Willy Bollens, Reinilda Ceuppens en ook Jan Vander Elst waren de meest productieve auteurs. Christine Staes en Vic Van Nuffel leverden ook regelmatig een bijdrage. De laatste schreef als voorzitter ook altijd een beknopt voorwoord. De eerste jaren verschenen er vier nummers per jaar. Alle nummers van eenzelfde jaar hadden dezelfde afbeelding van een typisch gebouw of dorpszicht uit Groot-Rotselaar.
Op 1 november 2007 organiseerde de heemkring om wat meer naambekendheid te krijgen een boekenmarkt in de vrije basisschool De Klinker. Eind 2007 verlieten Robert Verpoylt en Antoine Verbeeck het bestuur, maar bleven wel lid van de heemkring.

Op zondag 25 mei 2008 mocht de heemkring de provinciale vergadering van Heemkunde Vlaams-Brabant in Rotselaar organiseren, waarmee ze zich in de kijker kon zetten in het milieu van gelijkgezinde verenigingen. Vanaf 30 oktober 2008 vergaderde de heemkring maandelijks in de taverne T'Huis van Frank Staes.

Verwelkoming door Vic Van Nuffel tijdens de provinciale vergadering. (archief Heemkring Groot-Rotselaar)

Leden van de deelnemende heemkundige verenigingen op de provinciale vergadering van Heemkunde Vlaams-Brabant in de Mena. (archief Heemkring Groot-Rotselaar)

[2] Als dichter maakte Gaby Vandecauter gebruik van het pseudoniem 'Gerrit'.

In 2009 wordt Roger Patteet bestuurslid van de heemkring. Hij was al jaren werkzaam in de Wezemaalse Kulturele Kring, waarvan Willy Bollens voorzitter was. Roger Patteet woont in de Wezemaalse enclave Klein-Vlasselaar of, zoals hij het zelf noemt 'het vergeten hoekske', maar ondertussen welbekend bij de gemeentelijke diensten.

De heemkring nam regelmatig deel aan Erfgoeddag en organiseerde dan in samenwerking met de toeristische dienst van Rotselaar allerlei activiteiten. De hulp en inzet van Theo Peeters en Maria Lauwers van de dienst in kwestie mogen hier zeker vermeld worden. In 2010 was er een tentoonstelling over de levensloop van de mens op verdiep 2 van GC 'de Mena'. Een jaar later was het thema van Erfgoeddag 'Armoe troef' wat weer aanleiding was voor een tentoonstelling op verdiep 2 van GC 'de Mena'.

In 2011 verlieten Chris Sente en Gilbert Goovaerts het bestuur. De tentoonstelling op Erfgoeddag van 2011 was mijn eerste ontmoeting met Vic Van Nuffel, Reinilda Ceuppens en Christine Staes. Het resultaat was dat ik op 23 februari 2012 mijn eerste bestuursvergadering meemaakte. Ik werd er aangesteld tot bibliothecaris-archivaris in opvolging van Gilbert Goovaerts. De vergaderingen gingen toen door ten huize van de voorzitter in de Torenstraat. Tijdens de eerste vergadering van 2012 was er besloten om jaarlijks drie in plaats van vier nummers van Rotsvast Rotselaar te publiceren.

Het verslag van de bestuursvergadering van 29 december 2011 vermeldt interessant nieuws: 'We zouden de woning van Frans Vander Elst kunnen huren om er een heemkundig huis in te richten. Het huis is gelegen in de Broekstraat nr 8. We spreken af om na nieuwjaar samen gaan te verkennen. Vic heeft drie tentoonstellingskasten die we kunnen gebruiken.'

Het heemhuis in de Broekstraat (© Philippe Hendrix)

De kast uit het dokterskabinet van dokter Heyligen, in gebruik als bibliotheekkast. (© Philippe Hendrix)

Het was inderdaad vooral de droom van Vic Van Nuffel om in Rotselaar een echt heemkundig museum uit te bouwen. Al in het huishoudelijk reglement staat bij het doel als laatste punt: 'Eventueel een heemkundig museum op te richten wanneer de tijd daarvoor rijp zal zijn.' Het oude huis met aangebouwd stalletje was de woning geweest van de oom van Frans Vander Elst. Gedeeltelijk was nog de oorspronkelijke inboedel aanwezig. Vic kreeg een loodzware kast uit het dokterskabinet van dokter Jeroom Heyligen, waaraan hij nieuwe glazen schuifdeuren liet aanbrengen. Het huis was versleten, op vele plaatsen brokkelde de pleisterlaag af. We waren er in het najaar van 2012 nog aan begonnen om met vereende krachten die pleisterlaag af te kappen. Maar dan bleek pas hoe vochtig de muren waren. Het zouden gespecialiseerde werken vergen om die droog te krijgen en te houden. Kosten die de heemkring, een feitelijke vereniging, niet kon dragen in een pand dat geen eigendom was.

Bovendien waren er niet voor niets stutten geplaatst in de stal. Een heemkundig museum dat voor het publiek zou kunnen opengesteld worden was in dit gebouw gewoon niet mogelijk.

Onze zoektocht naar een degelijk onderkomen dateert niet van gisteren. In december 2012 was ik het archief van de gemeente gaan raadplegen – toen was dat op aanvraag nog toegankelijk – en had ik de toenmalige archiefverantwoordelijke Tom Segers gevraagd of de heemkring gebruik zou kunnen maken van de archiefruimte van de gemeente, waar nog een zee van plaats was. Het informele antwoord was dat dit niet mogelijk was omdat 'ook andere verenigingen deze vraag dan zullen stellen'. En de algemene directeur, bevoegd voor het archief, wenste het gemeentearchief gescheiden te houden van dat van derden. Het verslag van de bestuursvergadering van 31 januari 2013 meldt de ontvangst van een negatief antwoord van de gemeente op onze vraag naar een lokaal. Het college stelt voor om ons archief bij de provincie onder te brengen.

De Erfgoeddag van 2013 op zondag 21 april was een speciale dag. De heemkring mocht een honderd enthousiaste bezoekers verwelkomen in de woning van haar voorzitter Vic Van Nuffel en zijn echtgenote Marianne Smeets. Het thema van dat jaar 'Stop de tijd' sloot naadloos aan bij de passie van Vic voor antieke klokken. De talrijke bezoekers waren vol bewondering voor zijn verzameling oude klokken en het mooie meubilair. Voeg daarbij zijn collectie oude postkaarten met wind- en watermolens. Want Vic was een molenaarszoon.
Deze Erfgoeddag was tegelijk ook een glorieuze afsluiting van zijn voorzitterschap. Zijn nochtans sterk karakter kon de ziekte niet langer de baas. De vergadering van 6 juni 2013 stelde Christine Staes aan als voorlopig voorzitter, wat ze cumuleerde met haar functie van secretaris. Op 19 februari 2014 overleed Vic.

Wijlen ere-voorzitter Vic Van Nuffel. (© Marianne Smeets)

Acteur Vic als schilder. Op de achtergrond een exemplaar uit zijn klokkencollectie. (© Marianne Smeets)

Deel 2 – 2013-2021

In juli 2013 kreeg Christine een telefoontje van IGO[3] in verband met het huis in de Broekstraat. Zij had toen geantwoord: 'Daar de gemeente ons geen lokaal kon bezorgen, wij verplicht waren in dat huis te blijven en dat de eigenaar zou zorgen dat er in de winter verwarming was.'

[3] IGO staat voor 'Intergemeentelijke vereniging Oost-Brabant' dienstverlenend aan bedrijven, organisaties en kerkraden, lokale besturen en hun inwoners.

Eind 2013 is er nog iemand die contact opneemt met de voorzitter van de heemkring omdat hij graag actief wil worden in de heemkring, nl. Bert Cornelis die in het bezit gekomen was van dagboeken van Gaëtan de Wouters en diens echtgenote, Maria Theresia Goethals, die de gebeurtenissen tijdens WO I belichten. Gaëtan de Wouters was burgemeester van Rotselaar tussen 1913 en 1921.

In 2014 wilden we op Erfgoeddag de rondreizende tentoonstelling 'Tokopesa Saluti' organiseren die het verhaal vertelde van de strijders, Belgen én Congolezen, van de campagnes tegen de slavenhandel en van Wereldoorlogen I en II. De tentoonstelling was op die dag niet beschikbaar en daarom programmeerden we ze in september 2014. Op Erfgoeddag zelf organiseerden we een tentoonstelling in gemeenschapscentrum De Jack-Op in Werchter die de link tussen Congo en Rotselaar wilde belichten. De oproep bij de bevolking leverde vooral veel fotomateriaal en Congolese voorwerpen op, voornamelijk van kinderen van oud-kolonialen. Dit leverde een iets te eenzijdig beeld op, waarmee Reinilda Ceuppens zich niet kon vereenzelvigen zodat zij ontslag nam uit het bestuur.

Voor de Erfgoeddag van 2015 organiseerden we een tentoonstelling in de parochiezaal van Heikant over de geschiedenis van het kasteel Rega's Hof, zijn bewoners en hun invloed op Rotselaar-Heikant, waarbij de heemkring dankzij het contact van Bert met Guy de Wouters, de kleinzoon van Gaetan, veel unieke stukken en documenten kon tentoonstellen. De tentoonstelling was dan ook erg succesrijk.

Tentoonstelling over Rega's Hof in de parochiezaal van Heikant. (© Bert Cornelis)

In 2016 werkten we samen met de Kulturele kring van Wezemaal om op Open Monumentendag een historische wandeling te organiseren, voorbereid door Willy Bollens. De heemkring was natuurlijk ook aanwezig op de Rotselaarse verenigingenbeurs op 15 okt. 2016.

Christine Staes bemant onze stand op de verenigingenbeurs. (archief Heemkring Groot-Rotselaar)

Historica Els Flour tijdens haar presentatie over het vrouwenkiesrecht op de Erfgoeddag van 2018. (© Philippe Hendrix)

In 2017 kreeg Heemkring Groot-Rotselaar 'Meneer Doktoor' op bezoek. Regisseur Peter Vandekerckhove kwam op Erfgoeddag een lezing geven over de dorpsdokter. Rotselaar was met een monument als Alfons Leempoels goed geplaatst voor dit onderwerp.
Op de Erfgoeddag van 2018 gaf historica Els Flour, archivaris van het Archiefcentrum voor Vrouwengeschiedens, een lezing over het vrouwenstemrecht. In 1948 mochten vrouwen voor het eerst deelnemen aan de nationale verkiezingen.

In het laatste nummer van 2016 hadden we onze leden laten weten dat we voorlopig zouden stoppen met de regelmatige publicatie van een papieren versie van het tijdschrift en dachten te evolueren naar een beperkte digitale nieuwsbrief. Het was almaar moeilijker om aan voldoende kopij te geraken om drie nummers van Rotsvast Rotselaar te vullen. Maar we werden wat overdonderd door het groot aantal spijtbetuigingen van leden, zodat we besloten om jaarlijks toch nog twee weliswaar iets dikkere nummers van Rotsvast Rotselaar te publiceren. Christine deed toen nog altijd de eindredactie. Maar al sinds 2012 redigeerde ik de teksten van Roger om onhebbelijkheden van Word op te lossen. Mettertijd werden alle teksten door de bestuursleden nagelezen, voornamelijk om tikfouten te verbeteren. Vanaf 2019 mocht ik de redactie van Rotsvast Rotselaar overnemen van Christine.

Bestuursleden van de heemkring nemen regelmatig deel aan studiedagen, workshops, lezingen, heemkundige evenementen of tentoonstellingen, ingericht door collega's. Voor Christine Staes was geen bestemming te ver en vaak schreef ze al bij voorbaat het ganse bestuur in. Tot voor de coronapandemie reed ze nog zelf naar de meeste bestemmingen.
Een vaste waarde waren de vergaderingen van Heemkunde Vlaams-Brabant in het Erfgoedhuis Kortenberg en de cursussen aldaar over heemkundige topics door voorzitter Henri Vannoppen. Ook namen we soms deel aan de heemdagen van Heemkunde Vlaanderen. Nog een vaste waarde zijn nog altijd de voorjaars- en najaarslezingen van het Documentatiecentrum Vlaams-Brabant en Rijksarchief Leuven in het Villerscollege in Leuven. Persoonlijk herinner ik me een provinciale studiedag in 't Toreke van Tienen over de bescherming van archief, archeologische vondsten en collecties, waar ik toen met Christine was meegereden. Ook werden er nu en dan interessante meerdaagse cursussen georganiseerd door Faro in het kasteel van Horst. En we waren natuurlijk aanwezig op de receptie voor de aanstelling van dorpsgenoot Marc Fierens als abt van Averbode in 2018.

In 2018 hadden we een aantal rekken aangeschaft en bij het Rijksarchief standaardarchiefdozen aangeschaft om het heemhuis wat te reorganiseren. In dat verband lees ik even voor uit een verslag van Christine van 25 april 2019: 'Terwijl Roger en ik toekijken is Philippe ijverig aan het klasseren.' In september 2018 namen we deel aan de herdenking van de Slag aan de Molen en het Bevrijdingsfeest.

Pastoor Kastekkere met kersverse abt Fierens. We herkennen verder nog een paar dorpsgenoten. (© Philippe Hendrix)

Rekken met archiefdozen in het heemhuis, dringend op zoek naar een andere bestemming. (© Philippe Hendrix)

Het voltallige bestuur in 2019 in T'Huis van Frank Staes: Philippe Hendrix, Roger Patteet, Christine Staes, Bert Cornelis en Willy Bollens. (archief Heemkring Groot-Rotselaar)

En dan kwam maart 2020, de COVID-pandemie. We beslisten om voor dat jaar onze werking stil te leggen en geen Rotsvast Rotselaar te publiceren. Christine was toen al 92 jaar. Toch was er nog veel virusvrij mailverkeer, meer dan ik het me kan herinneren.
In januari 2021 kwam dan het bericht van het overlijden van Christine.[4] Persoonlijk was ik er toen van overtuigd dat het gedaan was met de heemkring.

Deel 3 – 2021-heden

Toch mag ik nu het laatste deel van mijn lezing starten met de periode 2021 tot heden.
Op zaterdag 17 april 2021 kwam het overblijvend bestuur een eerste keer terug bij elkaar, buiten aan de deur van het heemhuis in een openluchtvergadering. We beslisten tot een nieuwe rolverdeling. Bert Cornelis volgde Christine Staes op als voorzitter, Roger Patteet werd de nieuwe penningmeester en Philippe Hendrix de nieuwe secretaris. Willy Bollens bleef officieel bestuurslid.

We namen ook het besluit om in 2021 twee afleveringen van Rotsvast Rotselaar te verzorgen, maar hiervoor dit jaar geen lidgeld te vragen van onze leden. Sommige leden hadden spontaan hun lidgeld voor 2020 betaald maar daar door omstandigheden eigenlijk niets in de plaats gekregen. Het overlijden van Christine in het COVID-tijdperk leverde ook een praktisch probleem op. De recente ledenlijst stond op de computer van Christine. Met veel moeite had Bert contact kunnen opnemen met een kleinzoon die beloofde om – ik citeer – 'alles van de heemkring opzij te zetten'. Maar om een triestig verhaal kort te maken, de heemkring heeft nooit het beloofde materiaal teruggekregen en ongetwijfeld is het persoonlijk archief van Christine dat ze bij haar bewaarde, ook verloren gegaan. Gelukkig had ze wel de voorgaande jaren al heel wat archief naar het heemhuis overgebracht. Ikzelf beschikte nog over een ledenlijst uit 2013 en op basis daarvan zijn we opnieuw gestart en bezorgden we de Rotsvast Rotselaar van dat jaar gratis aan deze ex-leden en al wie mogelijk geïnteresseerd kon zijn.

[4] In het eerste nummer van Rotsvast Rotselaar van 2021 schreef ik een uitgebreide laudatio funebris voor Christine Staes, cfr. HENDRIX, P., *In memoriam Christine Staes*, in: Rotsvast Rotselaar 14-1 (2021), pp. 5-9.

Er zijn gelukkig ook mooie verhalen te vertellen. Bijvoorbeeld, het verhaal 'hoe verzeil je in het bestuur van de heemkring in vier stappen' Eerste stap: in de tweede Rotsvast Rotselaar van 2016 publiceerde Bert Cornelis een artikel op basis van een dagboek ter beschikking gesteld door Patrick Staes. Tweede stap: in de tweede Rotsvast Rotselaar van 2017 publiceerde Patrick Staes zelf een artikel over een middeleeuws document. Er volgden nog een aantal artikels. Derde stap: tijdens de uitlopers van de COVID-epidemie sprak ik Patrick al eens in de fitness bij Respiro en zo stelde hij eens voor om 'de boekskes rond te dragen'. Stap vier: bij nog zo een gelegenheid vroeg ik hem om bestuurslid te worden. Op 22 mei 2021 bevestigde hij dit. Reactie van Roger Patteet was: akkoord indien hij instemt met art. 12 §1 bis van ons reglement. Maar dat was een grapje, §1 bis bestaat niet. We waren integendeel erg blij terug een autochtone Rotselaarnaar in het bestuur te hebben.

Meer goed nieuws volgde begin 2022. Eventjes leek het erop dat het bestuur van onze heemkring een mannenclubje was geworden, maar op minder dan een jaar waren de muren van dit mannenbastion al helemaal geslecht. Want het bestuur werd verrijkt met twee vrouwelijke bestuursleden, Cathérine Ackermans en Katharina Meulemans.

Cathérine Ackermans is de drijvende kracht van de vzw Toren ter Heyden en lid van de familie die de toren in privé-eigendom heeft. De instandhouding van deze *landmark* voor de gemeente Rotselaar is een grote bekommernis voor haar. Sinds de heropstart van de heemkring vergadert het bestuur in de schaduw van de toren. Om haar over de streep te trekken had ik haar beloofd dat ze voor de heemkring niet meer moest dan ze zelf wou. En dat is voor de heemkring goed meegevallen. Zij heeft bijvoorbeeld voor ons feest van 22 juni de catering georganiseerd.
Katharina Meulemans woont al vele jaren in Rotselaar. Haar opleiding als kunsthistorica is een interessante aanvulling voor een gezelschap van voornamelijk historici. Zij is vanuit haar professioneel verleden zeer vertrouwd met het onroerend erfgoed in en rond onze gemeente.

Beide dames bij de voorbereiding van ons feest, links Katharina Meulemans en Catherine Ackermans. (© Philippe Hendrix)

Eind 2021 hadden we besloten we om weer jaarlijks drie nummers van ons tijdschrift Rotsvast Rotselaar te bezorgen. De inbreng van een productieve Patrick Staes heeft hier iets mee te maken, naast de bijdragen van Roger Patteet, Bert Cornelis, Katharina Meulemans en mezelf. Ook mogen we rekenen op bijdragen van andere auteurs, zoals Bart Minnen, Fons Peeters, Hilde Van Laer. Ook wil ik hier François De Gussemé bedanken voor zijn scanwerk.

Begin januari 2022 verscheen ons eerste cahier, 'Onze jongens in Frankrijk' van Bert Cornelis, dat het oorlogsverhaal vertelt van dokter Alfons Leempoels, die samen met zijn broer Gaëtan en zijn neef Leonard De Keyser als rekruten in mei '40 naar Noord-Frankrijk vluchtten. De cahiers zijn bedoeld als een publicatie van een meer uitgewerkt thema.
Nog in hetzelfde jaar kwam er al een tweede. Naar aanleiding van de nieuwe reuzin die in september zou gedoopt worden op het Rotselaarse Reuzenfeest, was Patrick Staes van plan een artikeltje te schrijven over Siska. Maar al vlug bleek dat artikeltje de springplank naar een volwaardig cahier. Het cahier 'Daar komen de reuzen' werd op 4 september 2022 voorgesteld op het erf van Toren ter Heyden. Het was uiteindelijk een heel evenement, aan elkaar gepraat door Michel Follet. Op het evenement werd ook prof. em. Stefaan Top, inwoner van Rotselaar, gelauwerd voor zijn inzet als volkskundige, m.n. het volkslied, het volksverhaal, de feestcultuur, de zeden en gebruiken, de volksgeneeskunde.

Mediapersonaliteit Michel Follet, expert in het Vlaamse kermisgebeuren met een grote heemkundige belangstelling (archief Heemkring Groot-Rotselaar)

Jos Verbeeck en Erik Wouters van de Reuzengilde Rotselaar, vervolgens de voorzitter van Reuzen in Vlaanderen naast Johan Rosius, auteurs Patrick Staes en Bert Cornelis, Alfons Leempoels, Michel Follet en prof em. Stefaan Top. (archief Heemkring Groot-Rotselaar)

Het Rotselaarse Reuzenfeest van september 2022 was door de slechte weersomstandigheden gereduceerd tot een plechtigheid op zaterdagavond 16 september. Maar gelukkig was het in augustus 2024 toch mogelijk om een groots reuzenfeest te organiseren, waaraan de heemkring deelnam met een stand in een zeer authentieke loodzware biertent die 's ochtends opgesteld in de namiddag omvergeblazen door een plotse stormwind.

In 2023 was het dertig jaar geleden dat het grote schilderij over onze gemeente door het Beatrijsgezelschap op de wand van de parochiezaal van Wezemaal werd geplaatst. Het schilderij was het werk van Theo Humblet en van een aantal andere kunstenaars van het Beatrijsgezelschap. Dit was de geboorte van ons volgend project dat werd gedragen door Katharina Meulemans en mezelf en waaruit ook het derde cahier is voortgekomen.

Kunstenaar Theo Humblet (°20/09/1919 – †16/01/2006) in een collage met zijn schilderij 'De uitnodiging', dat we ook afgebeeld hebben op de cover van de tweede Rotsvast Rotselaar van 2023.
Na zijn pensionering als directeur van de Leuvense kunstacademie vestigde hij is in Rotselaar en werd er actief bij de Rotselaarse culturele vereniging Het Beatrijsgezelschap. Hij is de allereerste ereburger van Rotselaar. (archief Heemkring Groot-Rotselaar)

De tentoonstelling in de parochiezaal van Wezemaal met rechts het grote Rotselaarschilderij. (© Philippe Hendrix)

De tentoonstelling in de pastorie van Wezemaal. (© Philippe Hendrix)

Het Rotselaarschilderij in volle glorie. (archief Heemkring Groot-Rotselaar)

De grote tentoonstelling 'Theo Humblet en de kunstenaars van Groot-Rotselaar' werd georganiseerd in de parochiezaal, pastorij en het bezoekerscentrum van Wezemaal. Theo Humblet heeft tijdens zijn lange leven heel veel kunst geproduceerd. Onze tentoonstelling concentreerde zich op werk dat een band had met Rotselaar. We zijn nu nog altijd dankbaar voor de gulle medewerking van Margriet Verduyck, weduwe van Theo Humblet. Ook stelden we in de parochiezaal werk tentoon van medewerkers aan het Rotselaarschilderij, Jenny Wollants, Jos Fobelets, Willy Verheyden.

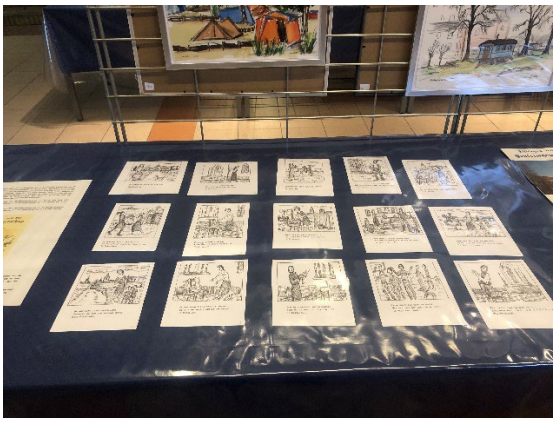

De legende van Beatrijs van Vrouwenpark, uitgebeeld voor Het Beatrijsgezelschap door Theo Humblet. (© Philippe Hendrix)

Kinderen van de Rotselaarse scholen kleurden onze 'gelegenheidsplacemat' in (naar een tekening van Willy Verheyden). (© Philippe Hendrix)

In de pastorij was werk te bezichtigen van nog een aantal andere kunstenaars van het Beatrijsgezelschap, Alfons Laureys, Hubert Jacobs, Gilbert Govaerts, Emiel Deca, Yvonne Valgaeren Irène Van Dijck en Theresa Lambrechts.
We mochten van 17 tot 20 november 2023 heel veel volk ontvangen.

Het project van 2024 was de organisatie van historische wandelingen in samenwerking met de buurtcomités van Rotselaar. Ook dit project, vooral het werk van Patrick Staes, was heel succesvol, leverde heel wat extra bekendheid op bij de inwoners van onze gemeente en zorgde ook voor een mooie ledentoename. De acht historische buurtwandelingen waren als volgt opgedeeld: twee in Rotselaar, twee in Wezemaal, twee in Werchter (met de lokale kenners Frans Verstraeten en Vic Van Espen als gids), één in Heikant en één in Hellicht met in totaal meer dan 420 deelnemers.

Gids Patrick Staes aan het woord tijdens de eerste historische buurtwandeling, die van Rotselaar-Centrum op 2 juni 2024. (© Philippe Hendrix)

Patrick Staes weeral aan het woord, maar Philippe Hendrix kreeg ook zijn zeg in Hellicht. (© Katharina Meulemans)

Frans Verstraeten was onze gids tijdens de wandeling in de Molenbuurt. (© Philippe Hendrix)

Bart Minnen gidste samen met Patrick Staes in Wezemaal-Centrum en de Wijngaardberg). (© Philippe Hendrix)

Naast Patrick Staes lag Bert Cornelis als gids in Heikant voor de hand, gezien zijn kennis van het archief Wouters d'Oplinter. (© Philippe Hendrix)

Dat Roger Patteet onze gids was in Vlasselaar lag al evenzeer voor de hand. (© Philippe Hendrix)

Wat het ledenaantal betreft. Tijdens het Vic Van Nuffeltijdperk telde de heemkring ongeveer 150 leden. In 2021 hebben we moeten heropstarten op basis van een lijst van 2013. Met mijn onderzoek naar aanleiding van ons feest heb ik toch nog een lijst van Christine teruggevonden uit 2018. Toen waren er 122 leden.
Na de heropstart mochten we eind 2021 weer rekenen op 150 leden. Sindsdien groeide het aantal jaar na jaar. Vooral de secretaris van de heemkring ijverde daarvoor, misschien wel met eenzelfde hardnekkigheid als wijlen erevoorzitter Vic Van Nuffel. Vandaag telt de heemkring 250 leden, waarvan er weliswaar een verwaarloosbare minderheid het lidgeld nog moet betalen.
Maar dat de heemkring na COVID zo voorspoedig is 'herrezen' is naast de inzet van het vernieuwde bestuur vooral te danken aan de vele leden die ons blijven steunen als erelid of als beschermend lid.